

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicării repetate după
involală

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

† Ștefan Cicio-Pop

Incă unul din cei mari ai noștri a trecut în veșnicie. Luni, în 19 Februarie, a fost așezat în normant venerabilul tribun al graniței de vest: Ștefan Cicio Pop. Cu pompă mare de funeralii naționale, l-a petrecut pe drumul din urmă o inensă mulțime înlăcrimată, în frunte cu toată elita neamului românesc.

A meritat din plin „baciul” Ștefan această cinste excepțională, și durerea generală pe care o lasă în urmă este pe cât de sinceră, pe atât de firească. O viață lungă de luptă dărză și biruitoare, îl identificase deplin și definitiv cu însăși istoria celei mai strălucite din izbânzile neamului: unitatea. Partea lui de vrednicie la înfăptuirea visului milenar este, într-adevăr, uriașă. Nu atât pentru talentul, remarcabil și el, pe care l-a pus întreg, în slujba neamului. Ci mai mult pentru felul cum a știut să-și confunde ființa întregă în marea cauză a desrobirii. În generația eroică a făuritorilor de istorie din aceste vremuri de eroe, născuți nici unul nu a fost reprezentant mai tipic, mai genuin al Ardealului decât dânsul. Trăia în el, concentrată ca într'un cristal magnific, însăși nația noastră, cu toate calitățile sale specifice, cu toate vrerile și aspirațiile sale seculare. Fără șovăire și fără meșteșug, cu spontaneitatea firească a instinctului, a știut să exprime totdeauna gândul și dorul tuturor. Și vorba lui simplă, umultuoasă, cădea grea ca bolovanul din munte sfiorând adâncurile și trezind răsunetul veacurilor apuse.

Incepaiat organic în această mare realitate națională, chintesență a ei, Ștefan Cicio a trebuit să fie, în chip firesc și aproape necesar, un credincios. Și a fost. Cu aceeași lipsă de cotituri, cu același bun simț natural și instinct de conservare a tuturor valorilor care alcătuiesc zestrea neamului, cu care dela leagăn până astăzi s'au închinat Dumnezeului atotputernic rândurile de Români cari dorm sub glia Ardealului. Mai rar o întrebare atât de pilduitoare a acelei armonice împletiri a credinței în Dumnezeu cu dragostea atotstăpânitoare față de neam, care constituia trăsătura esențială a caracterului nostru etnic.

Și niciodată nu s'a rușinat de credința sa. A mărturisit-o pe față totdeauna. Și a fost mândru și fericit a se număra între fiii Bisericii unite cu Roma. Era în dragostea lui nefățărâță față de Cetatea eternă a credinței noastre și față de Vicarul lui Hristos pe pământ, alături de convingerea că acolo se găsește adevărul, și a poruncă a lui a sângelui și a istoriei noastre. Ca Român, pe simț de două ori acasă în casa vârhovnicului Petru. Și credea în adâncul inimii sale, că din acel izvor neseacă al adevărului, din acea inepusabilă sursă de autoritate și disciplină va trebui să vie, odată, mântuirea întregă a neamului românesc.

La fel Roma mică, Blajul, pierde în el un prieten entusiast și devotat. A fost o mândrie și bucurie pentru el să contribuie la toate gândurile bune pornite de aci și să vină regulat la ședințele „Directorului Șulțian” din care făcea parte. Fie-i partea cu dreptii și amintirea binecuvântată!

Două lumi

Socialism și creștinism — Tragedia vieneză și luminile ei

de P. STRĂJERU

Știrea zilelor de groază ale războiului civil din Viena, cu amănunte înflorătoare, a făcut deja ocolul globului. Comentariile nu lipsesc și nu vor lipsi. Nici patima sectară ce va preamări una din părțile în luptă și va huli pe cealaltă. Asta în măsura apropierei de terenul evenimentelor din chestie și a încadrării într-una sau alta din oștirile ce-și stau față în față.

Privitori din depărtare, noi nu putem decât regreta jalnica tragedie din capitala austriacă. Și e cu atât mai adâncă această părere de rău când apropiem, în gând, Viena congresului euharistic internațional de pe vremea primarului profund creștin Dr. Lueger, de teatrul ororilor și prăpădului provocat acum, în timpul primariatului necreștinului socialdemocrat Dr. Seitz. Cei ce samănă însă vânt, nu pot să culeagă decât furtună. Iar ciracii, cu și fără perciuni, ai teoriei plusminus marxiste a socialismului, nici visa nu pot să clădească altfel, decât pe ruine. Prea sunt mari prăpastiile între ideologia creștină și socialistă, ca aceasta din urmă să poată triumfa până când n'a răpus total pe cealaltă cu foc și fier pentru că, evident, între împrejurările actuale altfel nu merge. Creștinismul, care e la baza formelor de stat apusene, e forță redutabilă, și nu se dă plainic odată cu capul. Acest lucru îl știu bine matadorii mișcării socialiste, de orice nuanță ar fi ea, se pregătesc și purced în consecință, de câte ori socot momentul binevenit. În ce privește căile și mijloacele, nu prea sunt alegători. Deasupra binelui și răului, cum se cred a fi, nu se sinchiesc de imperativele eticele spiritualiste, pentru care n'au nici înțelegere nici respect.

Nu insinuăm din patimă și cu prejudiții. Constatăm numai că doctrina de bază a socialismului e materialismul cel mai cras. „Tot ce există e materie și alta nimic: Alles Sein Ist Materie” învață Engels. „Orice religie, — după același, — nu e decât reflexul fantastic în capetele oamenilor a forțelor ce le stăpânesc viața de toate zilele; o reoglindire, în care forțele terestre îmbracă haină suprapământeană”. Marx așșează (reproducând pe Feuerbach), principiul: „Omul formează religia și nu religia pe om”, ca să declare mai apoi, ritos, că desfilințarea acestui „opium al poporului”, e o necesitate inexorabilă chiar în interesul acestui popor, cărula în felul acesta l-s'ar face parte de o fericire adevărată în locul aceleia iluzorii a religiei. „Creștinism și socialism, — cum o spusese Bebel, — stau față în față ca focul cu apă”. Foarte firesc prin urmare ca liderul socialist

Kautsky să fi fost nemulțumit cu politica lui Jaurès împotriva congregațiilor religioase din Franța. Asta nu pentru că numitul corifeu ar fi simpatizat cu congregațiile atacate, ci pentru că l-se părea că atâta-l prea puțin. Lupta unilaterală împotriva congregațiilor, e o simplă rețezare a crengilor arborelui, ceea ce-l va face să fie cu atât mai stufos. Trebuie pus toporul la rădăcină, iar aceasta se va ajunge numai prin suprimarea ajutorului de stat acordat clerului de mir. — Lîmpedește nu-l așa? Trebuie scos lovii mortal păstorii, și turma va apuca în staulele socialisto-comuniste, unde nu li-se va mai administra „opium” religios-popesc...

Mult trimbițata toleranță socialistă e potrivită pentru copii. Celebrul Program din Gotha, dela 1875, are între articolele sale unul care pretinde: „Declararea religiei de cauză privată”, de unde câțiva naivi și-au permis să tragă concluzii optimiste în ce privește libertatea de conștiință în sistemul socialist. Numai că adevărul e altul. Gândul ce se ascunde în dosul aceluia articol îl descoperă „Der Zimmerer”, revista lor de casă;... „Cel ce scrutează nișel mai exact Programul nostru, află că postulatul: Religia să fie cauză privată, se găsește în partea a doua a Programului, unde sunt cuprinse împreună postulatele noastre față de actualul stat de clasă. Propoziția nu vrea să zică prin urmare nimic altceva, decât că statul trebuie să privească religia drept o afacere privată, și deci că statului nu i-e îngăduit să facă nici un fel de cheltuieli cu vre-o comunitate religioasă... Nu poziția față de religie și-o manifestă socialdemocrația în acea propoziție, ci vrea să precizeze doar atâta: ce poziție trebuie să ocupe cărmuirile de stat față de religie... Socialdemocrația, întru cât e concepție de viață, nu poate ocupa față de biserică nici o altă poziție decât aceea de a respinge mijloacele de narcotizare ale acestora și a combate cu toată energia cele mai multe dintre punctele ei doctrinale”. — Cum o și fac, pe calea scrisului și pe căi ca cele ce au dus la desnodământul din Viena.

Presă de familie, și cea prietenă socialismului ponegrește, în tirade interminabile, „barbaria” celor dela putere în Austria. Uită(?) însă un lucru: tovarășii de idei se pregăteau de 16 ani în vederea războiului civil ce aveau de gând să declanșeze. Se aduc chipurile „blockhous”-urilor bombardate, dar nu se suflă un cuvânt că acele căminuri-cazarme, ridicate din impozitele de închiriere puse, de administrația socialdemocrată, în cărca burghezilor, meniți pe mâine, poimâine ruinei și morții,

erau adevărate fortărețe cu postamente betonate pentru mitraliere și cu poduri și pivnițe magazii de arme și muniții. Că ce s'ar fi întâmplat nu peste mult dacă cei acum la putere n'ar fi aflat tainele întăriturilor, din ferestrele și de pe balustradele cărora ochi lacomi și cobitori măsurau împrejurimile de cucerit: Dunărea, gările, uzinele de gaz aerian, rezervoarele de benzină, capetele de poduri (tot puncte strategice de capitală importanță), — despre asta tace cronică. De ce? Pentru că în bătălia angajată între două concepții de viață, între două lumi, cei de sub flamura roșie, deocamdată, în creștina Vienă au fost înfrinși. Cu alte cuvinte: doliu de casă și taciturnitate cu tâlc ușor de înțeles.

Vilitorul e în mâinile Domnului. Al micii republice austriace, și a tuturor statelor. Sinistrul semnal din fosta capitală a Habsburgilor doar va trezi din letargie pe toți câți se mai leagă cu iluzia că plutim pe Yachturi confortabile, când adevărul e că dansăm pe spate de vulcani. — Chiar și pe malurile molaticelei Dâmbovițe.

Aniversara rânduiri Tainei Preasfinte. Jola Mare din acest an se împlinesc nouăsprezece veacuri dela instituirea Sf. Euharistiei. Momentul acela de dumnezească măreție s'a hotărât să se prăznuiască după cuviință, în urma unei fericite inițiative a Comitetului Național Italian pentru Congresele Euharistice. Timpul serbărilor din chestie le-a fixat însuși Sf. Părinte pe zilele de 15 și 18 Martie c. după masă, când, în cadrele solemnității, se va ținea câte o oră de adorație în fața Preasfântului Sacrament expus spre închinare. Prima zi jubilară, cu ora ei de adorație, e a preoștilor seculare și regulare. Cea de a doua e a lumii mirenești. Clerul roman își va îndeplini acest act de pietate în basilica San Pietro. Obștia credincioasă din Cetatea Veșnică așigdere. În amândouă cazurile Sf. Părinte și-a rezervat dreptul să fie el însuși în fruntea închinătorilor. Pe 29 Martie (Jola Mare la latini) sunt îndemnați toți credincioșii catolici apusenii să se împărtășiască, mulțăm

mind Euharisticului Isus pentru Sfintele Taine ale Cuminecăturii și Preoșiei, rânduite la aceeași Cină de taină acum nouăsprezece veacuri.

La noi a luat dispoziții în această privință Preasf. *Alexandru al Maramureșului*. Și credem cu tărie că se vor lua măsuri asemuitoare și în celelalte eparhii. Până atunci redăm aici înălțătoarele îndrumări ale arhierului Maramureșului:

1. Jol la 15 Martie c., întreg Clerul eparhial va ținea o oră de adorație în fața Sf. Sacrament al altarului, urmând ca oriunde se găsec mai mulți preoși în aceeași localitate, ora de adorație să se facă deodată, la timpul și după programul fixat de cel mai mare în rang, respectiv mai bătrân dintre preoși.

2. Duminică, în 18 Martie c., se va predica la sf. liturghie pretutindeni despre sf. Euharistie în raport cu preoșia, iar seara se va oficia, în cadre cât mai solemne și cu o participare cât mai numeroasă a credincioșilor, Canonul către Domnul Nostru Isus Hristos, în cursul căruia e binevenită o nouă scurtă alocuție,

3. Pentru Jola mare din acest an se vor organiza cuminecări colective cât mai numeroase. Ne gândim aici la raportul deosebit de prețios ce-l pot da, în acest punct, reuniunile mariane, organizațiile AGRU și alte reuniuni de pietate.

Dele Domnul ca la aceste date să fim cu toții, în întreaga noastră Provincie mitropolitană, o inimă și un gând, în aceeași închinare a împăratului veacurilor ascuns sub Sfintele Specii consacrate!

Filosofie, Știință și Religie

— Memoriu înaintat Ministerului Instrucțiunii —

Domnule Ministru, Referindu-mă la ordinul No. 25,550 din 10 Febr. 1934, am onoare a face următoarele constatări și precizări:

1. În timpul din urmă s'au întâmplat unele lucruri, cari nu pot găsi nici o explicație în o țară, în care deviza Casei domnitoare e „Nihil

sine Deo". Cele vorbite despre religia și morală creștină în congresul profesorilor de filosofie; unele scrieri și filme pornografice; creștină, dând religiei în clasele VI și VII numai câteva o singură oră, iar în clasa VIII neîngăduind religiei nici cel puțin o oră, ca și când elevii ceva mai înalțați în vârstă și științifice nu ar mai avea lipsă de religie.

2. Orarul anexat la ordinul amintit bagatelizează și înjosește religia și morală creștină, dând religiei în clasele VI și VII numai câteva o singură oră, iar în clasa VIII neîngăduind religiei nici cel puțin o oră, ca și când elevii ceva mai înalțați în vârstă și științifice nu ar mai avea lipsă de religie.

Domnule Ministru! E cunoscut și constat, că țara noastră e bântuită de o grozavă criză morală, cu mult mai grozavă și mai no primejdioasă decât criza economică-financiară. Orice bun patriot trebuie să se cutremure văzând cum se lățește imoralitatea, cum se strică moravurile, cum se lătesc curentele subversive și se înmulțesc fărâdelegile și fraudurile. Ruina morală ne amenință și face săm troznească închiețeturile abia închiețatului Stat românesc. Și când orice minte echilibrată trebuie să strige: „Înapoi, la biserică și morală creștină“, filosofii și profesorii de științe nu spun, că nu mai e nevoie de religie și morală creștină. Dacă rătăcirea i-ar atinge numai pe ei, nu ar fi pagubă așa de mare, dar rătăcirea lor atinge pe cei încredințați lor spre educație, atinge generațiile, cari sunt vilitorul și nădejdea neamului nostru.

Dele Ministru! Filosofii noștri uită că au fost filosofi mari, minți geniale, cum sunt Augustin, Toma de Aquino, Renè Descartes, Bl. Pascal și a. cari s'au ridicat pe cele mai înalte culmi ale filosofiei, au fost profund religioși. Profesorii de matematică și de fizico-chimie au trebuit să-și amintească de marii lor antecesor Volta, Ampère, Faraday, K. Fr. Gauss, Lord Kelvin, Iustus v. Liebig și a., cari au fost de o moralitate și religiozitate exemplară, ca Pasteur, Paulescu, Babeș și a. Și când ne strălucesc înaintea ochilor sufletești atâtea capete geniale, cari s'au plecat cu smerență și cu dragoste înaintea religiei și moralei creș-

Foiața „Unirii“

Pro memoria

— Discurs la înmormântarea marelui bărbat de stat Ștefan C. Pop —

de ep. Dr. Alex. Nicolescu

»Domnul nu va face lipsit de bunătăți pe ceice umblă întru nerăutate. Doamne Dumnezeele puterilor, fericit e omul celce nădăjdueste întru tine«. Ps. 83, 13.

Marele Bossuet, acvila dela Meaux, ne spune într'unul din discursurile sale funebre, rostite la moartea nobilului Henry de Gornay, că vrerea Celui Atotputernic, providența dumnezească a croit soarta oamenilor de așa, încât condiția și starea lor pământească să fie egală. Adevă, în viața pământească a muritorilor se pot considera trei etape: nașterea, curgerea vieții și actul final, moartea.

Nașterea este egală pentru toți. Ea poartă semnele slăbiciunii comune a firii omenești, atunci când se infiripă existența omului. Toți copilașii se nasc debili, neajutorați și deschizând pentru întâia dată ochii la lumina aurie a zilei, salută lumina cu lacrimi și prima respirație a aerului înviorător este plâns și țipet.

Aceste slăbiciuni și infirmități trag după sine, în întreg restul vieții, o înălțuire de alte neajunsuri. Și cel mari și cel mici și cel de stare mijlocie trăiesc supuși deopotrivă

acelorași nevoi firești, expuși acelorași primejdii, dați pradă acelorași boli.

Și în sfârșit, după toate vine suverana moarte, care strivind sub picioarele ei de oșel trufia omenească și răsturnând cu desăvârșire toate mărimile imaginabile, egalează pentru totdeauna toate stările diferite prin cari ambițioșii credeau să se suprapue unii altora.

Așa că ne putem compara noi muritorii, pe urmele Scripturii, apelor curgătoare. Căci oricâtă inegalitate ar apărea dealungul cursului fluviilor, cari răcoresc suprafața pământului toate convin în a avea o obârșie mică și neînsemnată, un izvoarăș oarecare; în calea cursului își rostogolesc la vale undele printr'o cădere continuă și în sfârșit cu toatele își pierd numele, cu apele împreună, în sinul imens al Oceanului, unde nu mai poți distinge nici Rinul, nici Dunărea, nici celelalte fluvii renumite cu țărurile lor încântătoare. Tot astfel, toți oamenii încep dela aceeași obârșie insignifiantă cu infirmitățile-i inerente; iar avansând în ani, aceștia se încălesc unii pe alții și se împing ca și undele, viața lor rulează și se coboară neîncetat spre moarte, prin însași greutatea ei firească sau gravitațiunea ei; și, în sfârșit, după ce au stărnit, ca și fluviile, unii cu mai mult șgomot, decât alții, merg să se confunde și amestece cu toții în abisul nemărginit al neantului, unde nu mai găsești nici regi, nici prinți, nici bogați, nici săraci, ci toți sunt o apă și un pământ, pe toți îi așteaptă putrejunca și viermii și cenușa și țărâna, care ne egalează pe toți.

Aceasta-i egalitatea oamenilor voită de Dumnezeele în cele trei etape ale scurgerii vieții. Iar, fiindcă ambiția omenească este nemărginită și oamenii vreau să se singularizeze, să se ridice unul peste celalalt, să se întrecă unii pe alții, caută în fel și chip să șteargă această egalitate, care — chipurile — îi deonorează. Și atunci caută unii să șteargă egalitatea originii prin nobleța nașterii. Se uită peste umeri la semenii lor, pentru că sunt descendenți ai unor antenași iluștri, nobili: prinți, regi, ba chiar împărași. — Etapa a doua e adecă: curgerea vieții, între leagăn și mormânt, caută să și-o rânduiască de așa, încât și această a doua etapă să prezinte o fațetă distinctă, mai strălucitoare ca a altora. Din aceea caută pe toate căile și mijloacele, permise și nepermise, să parvină, să ocupe slujbii și funcții înalte, să urce culmile mării, ca de acolo să domine asupra vulgului, masei și nobile a plebei.

Iar de ultima egalare generală a tuturor fiilor oamenilor în etapa morții, finala vieții, caută să scape barem prin tangentă, negândându-se la moarte, care astfel îl surprinde înopinat, cufundându-se în orgii și destrăbălături și plăceri, crezând, că pot evita inevitabilul.

Stăm cu sufletul cutremurat și sgudat de durere în fața corpului neînsuflețit al celui ce a fost cândva Ștefan Cicio-Pop, o mărire și glorie adevărată a Neamului și a Bisericii sale românești.

Golul imens ce-l lasă cel dispărut în suflă flete, este de nedescris și jalea și durerea noastră este neostoiată.

...tine, cum vin epigonii de azi, cari nu sunt vrednici nici să deslege curelele încălțămintelor acelor giganți ai filosofiei și ai științei, cum vin ei azi să ceară bagatelizarea și izgozirea credinței și moralei creștine? Cât de frumos și înălțător ar fi, Dle. Ministru, și ce influință binefăcătoare ar avea asupra generațiilor tinere, când la ora de filosofie și la cea de fizică ar spune profesorii, că Descartes și Ampère se rugau în genunchi în fața altarelor, că un Lord Kelvin și Lieb'g se plecau cu credință în fața unui Dumnezeu-creator și găseau valoarea și sublimitatea științelor naturale în aceea, că ele ne conduc la cunoașterea lui Dumnezeu și la religia creștină? Cât de frumos ar fi, dacă la ora de istorie s'ar spune elevilor de religiozitatea profundă alui Ioan Corvinul, care a primit cu smerenie s. s. aine zicând: „Nu sunt vrednic să vină Domnul la robul Său, ci robul să meargă la Domnul său”, când au voit să cheme preot, ca să-l împărtășească și marele erou a cerut să fie dus pe targă în biserică, ca să primească s. s. luminecătura? Și cât de frumos ar fi, dacă s'ar spune, că Mareșalul Foch asculta s. s. miturghele în genunchi?

Dle. Ministrul Școala și Biserica sunt chemate să lucreze din toate puterile, pentru ca să delăture criza morală, ce ne bântue și care împiedică consolidarea Țării întregite cu adevărate jertfe. În acest scop cu prilejul reformelor școlare, pe cari voim să le introducem, vă rog cu tot respectul să binevoiți a lua în considerare și următoarele două propuneri:

1. Să se dea religiei câte două ore pe săptămână în fiecare clasă. Elevii din clasele I—VIII din cauza lecturii și din cauza multelor ispite împreunate cu vârsta, au nevoie de lumina și întărirea religiei. Morala laică, care e atât de flexibilă, niciodată nu ne va da caracterele tari, de cari Țara are nevoie. Bagatelizarea religiei în clasele superioare duce la imoralitate și la toate relele împreunate cu ea.

2. Atât în manualele didactice, cât și în lecțiile ce le fac profesorii, când sunt pome-

niți oamenii de știință, să se arate, cât au fost de religioși și de morali bărbații geniali, cari sunt fala omenirii. — Profesorii înșiși să premeargă cu exemple.

Primiți Vă rog, Dle. Ministru, expresiunea sentimentelor de cel mai profund respect.

Făgărăș, la 15 Februarie 1934.

Pr. Octavian Popa

profesor de religie.

„Părinți cu preț redus”. S'ar părea glumă de gust problematic. Din păcate însă nu-i șagă, ci tristă realitate. Drept că ideea a luat chip și înfăptuire în capete și atmosferă bolșevică. Dar și așa e din cale afară neomească. Și dacă n'ar fi vorba de agenția „Ofinor” care relatează cazul, respectiv cazurile am crede, că totul nu e decât o scornitură tendențioasă. Așa însă e cu totul altceva. — Și acum iați cum stau lucrurile:

Un ziar din Kharbiu publică deunăzi un anunț straniu: „Reducere de preț pentru părinții din Sovietia”. Straniu pentru noi, dar nu pentru cei ce știu că guvernul sovietic practică traficul cu rudele pe scară largă, îndeosebi în Extremul Orient. Actuala cărmuire din Moscova a îngăduit adecă acum-a anul Comisariatului Afacerilor Externe să deie pașapoarte pentru străinătate oricui va fi în stare să plătească pentru aceasta o taxă care, în banii noștri, ar face cam 100.000 Lei aur. Apucătura e simplă: foarte mulți dintre Rușii emigrați sau surghlunuiți au soții, copii ori părinți rămași în Bolșevicia. Firește că glasul sângelui îi reclamă cu tărie pe toți aceștia. Bun! Pot să plece, mai ales bătrânii, — dar cu o condiție: să plătească întâi bani grei! Dacă nu pot dâșii, atunci să plătească cei cari îi doresc, acolo unde se află, la organele sovietice în drept să încasseze aceste taxe.

Decât că socoteala de acas nu se prea nimereste cu cea din târg. Rușii din Sovietia sunt storși rău de bani, iar cei din exiliu sunt de regulă săraci lipșiți pământului. Nici cum nu lasă deci suma reglementară. Ca totuși să nu rămână „statul” de pagubă, se admite și

expedientul învoielii la preț mai scăzut. Uneori se ajunge chiar și la $\frac{1}{5}$ din cât se cere la început. Redactorul gazetei manciuriene, la care se provoacă agenția „Ofinor”, a fost martor la o scenă de acestea, petrecută în biroul consulului sovietic din localitate. „Cum — se cătrânește consulul către un emigrant Rus — aflați de excesiv prețul de 1000 ruble fixat pentru tatăl DVoastră?” „Tatăl meu? — răspunde cela, — dar, sârmanul de el e moșneag, și încă bolnav rău: Vă ofer 200 ruble. Și Vă previn să vă grăbiți cu hotărîrea, pentru că așa de trecut în zilele sale că poate muri din clipită în clipită, și-i gata cu afacerea” „Drăcia dracului, — se întărită din nou consulul — Vă târguiți asupra tatălui Vostru, parc'ar fi vorba de-un cap de vită. Eii! Din parte-mi: moară! dar sub 600 ruble nu las nici o lăscale; se știe doar că sunteți negustor”. „Bine; Vă ofer 400 ruble și nici o copelcă mai mult. M'am dus”.

Scena aceasta de pitoresc infernal s'a terminat cu acordul: 500 ruble plătite jumătate imediat, la mâna slujbașului sovietic, iar cealaltă jumătate la frontieră, în momentul când „marfa” va trece granița. — Să se mai noteze: consulatul sovietic din Kharbin departe de a face secret din acest comerț original, trimite scrisori circulare la toate persoanele despre cari știe că au părinți și rudeni în Rusia lui Stalin raul marxist.

Știri mărunte

Noul canonic bobbian. Sedința capitulară bobbiană de Marția trecută (20 Februarie c.) ne a adus o surpriză dintre cele mai plăcute: alegerea p. GHEORGHE DĂNILĂ, protopopul Bucureștilor, de membru al acestei venerabile corporații. Ne bucurăm din inimă de alegerea făcută. Și cu noi împreună, sigur, se bucură toți aceia cari cunosc eminentele calități pastorale-sociale ale p. Gheorghe, în persoana căruiua Capitlul nostru câștigă o nouă, valoroasă și probată forță de

Ci, totuși, căutând și dibuind după o rază de mângăiere în fața iubitului dispărut, care a fost părinte al neamului său și al țării sale, eu — pare-că — aflu această rază de mângăiere tocmai sub unghiul considerațiilor mai sus, prilejuite de discursul marelui Bossuet.

Reposatul în Domnul a avut origini umile, într'un sătuleț din județul Solnoc-Dobâca, Șidău, unde a văzut lumina zilei la 1865.

Tatăl său a fost mic moșier, iar malcă-sa mică de preot. Deci, din acest punct de vedere el a fost ispitit de vanitate sau ambiție deoseartă să-și aureoleze obârșia cu antenașii lustruți, ca atâția alți iluștri necunoscuți, mari în ambiții, dar mici la suflet și în fapte.

Iar, dacă privesc la viața acestui părinte al Patriei, observ și constat, că el în viața-i activă și agitată n'a căutat demnitățile și rangurile și treptele înalte, ci și-a ales totdeauna partea cea mai grea, unde era vorba de luptă eroică, de jertfă, de abnegațiune, de martiriu. Eșuau, dacă vreți, demnitățile și-au fost oferite dinu puterea din partea unanimității neamului, iar a le fi cerut vreodată, pentru că era cel mai capabil să ducă crucea lor, să poarte coroana lor spinoasă, căci cununa de spini este încununarea creștetului celor alevea mari, eroilor. Și erou a fost acest bărbat de o energie granitică, cu temperament de vijelie, și oțel. Ca apărător al celor năpăstuiți în fața tribunalelor, ca deputat în fosta cameră maghiară din Budapesta, ca mandatar al neamului la conferința de la Haga, ca membru în

comitetul central național, ca președintele sfatului național român, care a convocat adunarea de la Alba-Iulia și a prezidat-o mai apoi de fapt, ca ministru de războiu în consiliul dirigent și organizator al legiunilor române și al regimentelor voinicilor noștri, cari au pornit în marș vijelios spre Tisa și Budapesta, ca ministru de justiție în guvernul I. C. Brătianu și Văitoianu, ca ministru-președinte ad interim în guvernul Valda, ca animator al conferințelor balcanice, ca președinte al conferințelor interparlamentare, ca președinte al Camerilor sub două guverne, a dat dovadă de o energie atât de rară, încât a pus în uimire lumea întreagă. Acest om nu știa ce e frica — și dovada, între altele, e preluarea fortăreței Aradului și desarmarea generalului Resch, — ce e oboseala, ce-i căderea de brazdă.

Discursurile ce le ținea erumpeau vijelios flăcări arzătoare din vatra inimii sale înfocate și mistuiau orice contrarietate și storceau lacrimi. Spontaneitatea patetismului său oratoric te copleșea și te potopea.

Eu indic numai toate acestea și de abia le schițez. Oratorii ce vor veni după mine le vor desvolta pe lung și pe larg.

Prin energia-i vajnică și binefăcătoare pe toate terenurile, viața i-a fost, da, un fluviu ce-și rostogolește în vecinic neastâmpăr undele în drum spre estuar, dar un fluviu mareț în asemănarea Nilului izvorit, după părerea bătrânilor egipteni, de la picioarele tronului lui Osiris, care cu prisosul apelor sale bogate fructifică o țară întregă. Așa a fost reposatul.

Mi-se va îngădui însă mie, ca omului Bisericii, să relev și munca titanică ce a depus acest om pentru Biserica lui, în sinul căreia a crescut și la sinul căreia a fost alăptat cu doctrinele dulcelui Mântuitor.

Între multele și multilateralele sale ocupațiuni găsea totuși timp să se ocupe de sorții Bisericii sale Române Unite și de ridicarea prestigiului aceleia. Biserica actuală română unită din Arad, casa parohială și cele două palate, proprietatea acestei biserici, tot din Arad, se datoresc muncii desinteresate a acestui om, care n'a cruțat nici o jertfă și osteneală pentru atingerea acestei ținte, ajutând energic pe episcopul de ple memorie Vasile cândva Hossu. Iar Blajul se poate mândri că acest ilustru fiu al Bisericii noastre a fost între cei mai asidui membri ai sfatului fundațiunii celebre șuluștane din Blaj. De asemenea bisericeștii noștri din București, „Sf. Vasile” din str. Polonă, îl vedea foarte adeseori în Dumineci și Sărbători la slujbele sfinte, unde își pleca smerit genunchii înaintea maiestății Domnului.

Și-mi aduc aminte cu duloșie că acest falnic bătrân, la pelerinajul național din 1925, la Roma, a cercetat și el basilicele romane alături de ceilalți pelerini, rugându-se cu înfocare și euminecându-se mai apoi, spovedit și ertat, în basilica Sf. Petru, premergând el, cel dintâiu, cu exemplul celorlalți pelerini.

O astfel de viață nu putea să nu-și aibă și un sfârșit asemenea. Oh, nui El n'a căutat să alunge fantoma morții ca pe ceva indel-

muncă. — Felicitările noastre atât alesului cât și alegătorilor!

Personale. Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc de Alba Iulia și Făgăraș a făcut mai nou următoarele numiri: Păr. *Emil Tatar* din Band, paroh-protopop la Diciosânmartin; păr. *A. Simon* din Iernuteni, paroh la Ivănești; păr. *Efrem Ganga* din Stenea, admin parohial la Spring; păr. *Ioan Cârnațiu*, nouhirotionit, admin. paroh. la Henig, iar păr. *Vasile Fideviianu* nouhirotionit, admin. paroh. la Stenea.

— Ven. Ordinariat al Maramureșului, a făcut în clerul eparhial schimbările ce urmează: Păr. *Ștefan Ilmiczy*, paroh-prot. onorar în Strimtura, a fost numit în aceeași calitate la Halmeu, iar păr. *Vasile Cochina* a fost trecut de admin. paroh. din Pieu în Boinești.

Bărbați de stat în audiență la Sf. Părinte. De Anul Sfânt, și cu prilejul împlinirii alor doisprezece ani de suprem pontificat, Sf. Părinte a fost omagiat, între atâtea mii și mii, și de o seamă de bărbați de stat, din toate părțile lumii. Seria — după *L'Osservatore Romano* — o începe Louis Eguiguren, guvernatorul din Chile. Urmează Sir Robert H. Clive, ambasadorul englez din Tokio; Otto Strandman, premierul Estoniei; apoi miniștrii președinți: Mac. Donald al Angliei; contele de Broqueville al Belgiei, E. de Valera al Irlandei, Gömbös al Ungariei; Dolfuss, cancelarul Austriei, von Popen, vicecancelarul Germaniei, John Simon, ministru de externe englez și Kánya, ministru de externe maghiar; Farly, ministrul postelor, din America de Nord; Schnusching, ministrul de justiție, și Buresch, ministru de justiție, austriac; Ion Witting, ministru de finanțe finlandez, Roosevelt-fiul, Sir Byrne, lordmajorul Dublinului, ceata cărora o întregesc: Maharadja din Alvar și cel din Travancore, cari au ținut și ei să-și facă reverințele la Capul creștinătății.

Agru la Pătrângenii. Mică după numărul sufletelor, dar plină de viață, parohia noastră din vecinătatea Zlatnei. Așa o știu mai de mult și așa s'a dovedit și Duminecă, în 11 Februarie c., când cu înființarea Agrului local. Cu acest prilej drăguța biserică parohială de pe pitorescul muncel »Negraia« era caldă de căl-

rabil, nici în decursul vieții prin huzur și plăceri și destrăbălări și nici atunci când s'a apropiat desnodământul fatal. A chemat la căpătâul său, când mijloacele omenești nu mai puteau folosi, preotul, s'a spovedit, s'a împăcat cu Dumnezeu, s'a cuminecat și a expirat dulce în brațele lui Dumnezeu, strângând la piept cu putere Crucifixul.

Luptă bună s'a luptat acest erou, român și creștin, curgerea vieții a împlinit și acum ce așteaptă altceva, decât răsplătă dela Domnul în viața de veci, în viața fericită, unde nu este nici durere, întristare, nici suspinare?

Dormi deci în pace, suflet blând, căci Domnul nu face lipsiți de bunătați pe cei ce umblă întru nerăutate. Fericit ești, pentru că ai nădăjdut pururea în Domnul. Nene Ștefane, noi îți jurăm ție, care ai fost și ești o apologie vie a Bisericii noastre și o justificare a existenței aceleia acum și în viitor, că nu vom uita pilda ce ne-ai dat de a ne lubi Biserica și de a ne jertfi pentru scumpul nostru Neam și Țara românească până la jertfa sângelui și a vieții.

Rog îndurerata familie, pe ilustra doamnă Eugenia și pe toți copiii defunctului, să nu se lase abătuți de povara durerii. Oameni de talia Baciului Ștefan, cum îl numiam cu toții, n'au murit. Ei continuă a trăi și a veghea atât asupra familiei lor cât și asupra Neamului întreg.

dura inimilor celor veniți aci cu mic, cu mare, s'asculte cuvântul păstorului din loc, a bunului păr. *Iulian Făgărășan*, și să îndeplinească ceea ce li-se va spune. Cum au și făcut, alegându-și după sf. slujbă, un comitet cu d. Nicolae Plăcintă, ca președinte, în frunte. Vicepreședinte: d. Fleșeriu, cassar; d. N. Laslo (amândoi învățători), iar membri în comitet: păr. Iulian Făgărășan, dd. Petru Zaharie și Macaveiu Câmpeanu, și doamna Susana Dușa, văduvă de preot, marinimoasa ctitoră a acestei parohii cu mare viitor. De secretar al organizației a fost ales d. Ioachim Stănilă, oficiant la notariat. De încheiere păr. Făgărășan a luat jurământul noilor membrii, după care nou alesul președinte a spus o seamă de luminoase cuvinte de pornire la drum. S'a și hotărât să se țină lunar câte o sezoare culturală religioasă. — Cu Dumnezeu înaintel! (Pr. Sabin Olea).

Locale. Dumineca viitoare, a doua din Paresemi, va predica în catedrală păr. *Dr. Ioan Suciu*, profesor de religie.

— Luni s'a slujit în catedrală un *parastas* pentru odihna sufletului marelui fiu al bisericii noastre și luptător național *Ștefan Cicio-Pop*, Au participat oficialitățile și elevii tuturor școlărilor noastre. Cuvântul comemorativ l'a ținut păr. Ștefan Pop, dir. liceului de băeți. — Joi s'a oficiat, în prezența aceleiași mulțimi școlărești și a oficialității un serviciu funebru pentru răposatul *Rege Albert al Belgiei*, aliat loial și viteaz în războiul mondial, și rudenie a Majestății Sale Carol II, regele nostru parentat la Liceul de băeți de păr. I. Vultur, iar la Școlile de fete de păr. Dr. Leon Sârbu și P. Adhemar Merckx.

Altă vindecare miraculoasă la Lourdes. E relatată de Dr. Vallet în Journal de la Grotte de Lourdes, numărul din urmă, și privește pe doamna *Bernadetta Vignes* din Morangis (Seine et Oise). Examinarea medicală din 17 Iunie 1932 constată la dânsa caverne în amândoi plămâni, peritonite baccilare în abdomen, temperatură vespertinală de 40°, cu alte complicații exasperante. În August al aceluiaș an bolnava e adusă în pelerinaj la Lourdes, fiind într'o stare lamentabilă. Aici, în 19 August, pela amiază, se simte dintr'odată bine. A doua zi comisia medicală, inclusive un fiziolog din Montpellier, constată cu uimire, vindecarea completă, întâmplată instantaneu, într'un mod ce întrece puterile obișnuite ale firii. În cazul numitei bolnave, știm, era doar vorba de tuberculoză pulmonară bilaterală în plină dezvoltare, împreună cu tuberculoză peritoneală și alte complicații fatale.

Din episcop, — simplu misionar. Socotind că-i destul de grea povara celor 71 ani de viață, Preasf. Streicher, vicarul apostolic al Ugandei, a cerut și a fost scăpat de sarcina vlădiciei. Vechiul muncitor în via Domnului n'a înțeles însă să se deie cu totul odihnei. De aceea, reîntors între Perinții Albi, frații săi de călugărie, s'a apucat de munca apostolică a misionarului simplu. Șase luni de zile a învățat din greu limba locului. Și truda i-a fost încununată cu succes: În săptămâna Nașterii Sfinte de anul trecut, venerabilul veteran al Domnului a putut asculta mărturisirile neofitilor din Ibanda Africii în limba lor maternă.

Pelerin cum nu mai e altul. E credinciosul catolic Torquato Marcelin Xaveriu Monteiro din India, în vârstă de 33 ani. A plecat din Goa patriei sale, per pedes, în 24 Martie anul trecut. În 14 Ianuarie c., după cum anunță agenția »Fidelis«, era deja în Ierusalim, cu gândul de a purcede spre Roma, unde vrea să ajungă, traversând Turcia, Bulgaria, Jugoslavia și Italia încă înainte de încheierea Anului Sfânt. Are serisoare de recomandare dela arhiepiscopul catolic din Goa, care e și patriarhul Indiilor Orientale. La sfârșitul călătoriei sale pelerinajul Monteiro își va prinde impresiile de drum într'o lucrare ce-i de prevăzut că va stârni senzație.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Călău și pace. Drept că nu de oameni ci de dobitoace necuvântătoare. Dar asta n'are aface: suprimă și el pe cei apucați pe mâna lui osândiți la moarte. Chiar dac'ar fi vorba de câini, iar pe dânsul l-ar chema Henri Moore, ar avea diplomă și slujbă de veterinar. Ori poate tocmai pentru asta. — Destul că nu știe de milă și pardon. Cum s'a văzut zilele trecute, când a dat morții prin cloroform și morfină, la Costland (New-York), patru câini condamnați de judecător pentru că și-au vârat colții într'o fetiță de șase ani. Ciudățenia acestei execuții albe stă în faptul caracteristic relatat de ziare, că »veterinarul călău« a operat cu sânge rece, în ciuda celor câteva sute de scrisori care implorau grațierea osândiților. — Și să mai zică cineva că sunt puține inimi milostive!

† **Dr. Virgil E. Boarlu**, magistrat, — fiul par. Dumitru Boariu din Micăsasa, — a trecut la cele veșnice în 19 Februarie c., într'al 32-lea an al vieții și al 3-lea al fericitei sale căsătorii. — Facă-i Domnul parte cu dreptii!

† **Văd. Iuliana Sima, născ. Sabou**, și-a dat obștescul sfârșit în 14 Februarie c., în anul 79 al vieții și 26 al văduviei sale cinstite la Coșeiu Sălajului. — Veșnică amintirea ei!

† **Văd. Maria Dragoș**, născ. Pop, stins din viață Marți, în 20 Februarie c., în vârsta patriarhală de 100 de ani, în Siciu. — Ozi dihnească în pace!

Capitulul de fundațiune Bobbiană, Blaj

No 4—1934.

Publicație de închiriere

Casa din Blaj, plața Inocențiu M. Clab No. 4, proprietatea Capitulului Bobbian, constă din local de prăvălie, locuință din 3 camere, bucătărie și cămară, pivniță sub toată clădirea, magazin de cereale (13/6 m. l.) și altă dependințe, curte și grădină spațioasă, — dau în chirie începând cu ziua de 1 Maiu 1934.

Invităm pe cei ce doresc să închiriese acest imobil, ca până la 10 Martie 1934 să înainteze ofertele închise, la P. On. Administrația Centrală Capitalară din Blaj.

Subsemnatul Capitul va hotări asupra ofertelor în ziua de 12 Martie, rezervându-și dreptul de a accepta oricare dintre oferte, înziferent de suma oferită și chiar de a nu accepta nici una dintre oferte și a face publicație nouă.

Blaj, din ședința Capitulului de fundațiune Bobbiană, ținută la 15 Februarie 1934.

Iacob Popa
can. prepozit

FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10—21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată

Rechizite și scutite de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopote. — Telefon 376.

